

OLDŘICH MIKULÁŠEK

(1910 – 1985)

105. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **26. května 1910** se narodil český básník a publicista, významný moravský básník "mezigenerace" spjatý v 60. letech s brněnským kulturním měsíčníkem *Host do domu*, **Oldřich Mikulášek**.

Pocházel z Přerova, otec pracoval jako lampář na železnici. Vystudoval měšťanskou školu (1925) v Přerově a dvouletou gremiální obchodní školu.

Vystřídal řadu příležitostných profesí (fakturant v továrně na cukrovinky, cihlářský dělník, písař na železnici, akvizitér, litograf a leptač), krátce byl bez zaměstnání. V letech 1933–1937 **řídil sportovní rubriku přerovského časopisu Obzor**. Debutoval roku 1930 sbírkou **Černý bílý ano ne**, za svůj skutečný vstup do literatury však považoval až lyrické sbírky vytištěné za Protektorátu (*Marné milování, Křídlovka, Tráva se raduje*). Roku 1937 odešel **natrvalo do Brna**, kde zpočátku pracoval v redakci Lidových novin (do roku 1945; během okupace v jejich archivu). Po válce prošel redakcemi deníku Rovnost (1945–1948), Svobodných novin (1948–1952), Čs. rozhlasu (1952–1956) a *Hosta do domu* (1957–1964). Jeho tvorba z 50. let (*Divoké kačeny, 1955; Krajem táhne prašivec, 1957; Ortely a milosti, 1958*) spojuje **intelektuální vnímání světa s prožitkem přírody**. Ve sbírkách ze 60. let (*Albatros, 1961; Svlékání hadů, 1963; To královské, 1966; Šokovaná růže, 1969; Kam létají labutě, 1970*) se ještě výrazněji objevuje existenciální tón. V roce 1965 **nastoupil pětiletou tvůrčí dovolenou** (stipendium Českého literárního fondu). Po **těžkém úrazu** s trvalými následky ztíženého pohybu (1967) mu byl udělen invalidní důchod. V 70. letech v důsledku svého politického postoje prakticky **nemohl oficiálně publikovat**. Texty, jež vznikaly v této době, vycházejí v rychlém sledu **až na počátku osmdesátých let** (*Veliké černé ryby a dlouhý bílý chrt, Žebro Adamovo, Sóló pro dva dechy, Čejčí pláč*). Zachovávají autorův hodnotový svět, přibývá však jemných smutků z odeznelých (především milostných) dramát. Zemřel **13. července 1985** v Brně.

Patří k **nejvýraznějším osobnostem české literatury druhé poloviny**

20. století. Přes určité literární vlivy je jeho poezie **vyhraněná a nezařaditelná** do žádného z dobových proudů a směrů. Spočívá ve svébytné básnické filozofii dialektického světa, prožívaného naplno smysly i intelektem a zprostředkovaného výrazným lyrickým gestem. V autorově díle je možno vysledovat tradici Halasovy meditativní lyriky i projevy blízké civilismu Skupiny 42. Často bývá připomínána také inspirace Vladimírem Holanem i jeho blízký vztah k poezii Karla Hynka Máchy. Pro jeho dílo je charakteristickým útvarem **středně dlouhá báseň psaná volným veršem** s ojedinělými rýmy, inklinující k syntaktické jednotě souvětí – strofa – báseň.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Oldřich Mikulášek: *A srdce nikdy nelže mi; Divoké kačeny; Krajem táhne prašivec; Ortely a milosti; Šokovaná růže; Svlékání hadů; Ztracený v poezii* a další.

Miroslav Petříček: *Oldřich Mikulášek: rozpory a jednota tvorby*

